No. of Printed Pages : **6**

7759

Register Number

Language – Part IV – GUJARATI

Time Allowed : 3.00 Hours] [Maximum Marks : 100

સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્રનું મુદ્રણ સંતોષકારક છે તે તપાસી લેવું. જો કોઈ ખામી લાગે તો, ખંડ પરિનિરીક્ષક ને તુરંત જાણ કરવી.

(2) લખવા માટે ભૂરી અથવા કાળી સ્યાહીનો ઉપયોગ કરવો.

ભાગ - I

(15 Marks)

યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને લખો. **15x1=15**

Answer the following questions by choosing the **correct** alternatives.

1. વણલોભીને કપટ રહિત છે __________ નિવાર્યા રે.

(a) નાશ-વિનાશ (b) કામ-ક્રોધ (c) સુખ-આનંદ

2. અંક અને અક્ષર જાણવાથી __________ સમૃદ્ધ થાય છે.

(a) જ્ઞાન (b) સમય (c) જીવન

3. સ્વર્ગની એકેક __________ ઝલકમાં દીકરી.

(a) દેવોની (b) દેવીની (c) અપ્સરાઓની

4. ભારત __________ સાલમાં આઝાદ થયું.

(a) 1946 (b) 1947 (c) 1948

5. ભમરાંએ વાત __________ વહેતી મૂકી.

(a) મધુવન (b) પાણી (c) આકાશ

6. આંબા પટેલને તેમના __________ મણાર ગામ તેડાવ્યા હતા.

(a) ફૂઆ (b) કાકા (c) મામા

7. ભૂખથી મજબૂર ભિક્ષુ __________ જઈને ભીખ માગે.
   (a) દ્વારે દ્વારે (b) ગલીમાં (c) બજારમાં

8. ગાંધીજી પાસે __________ સશક્ત હથિયાર હતું.
   (a) સત્ય (b) હડતાલ (c) બાણ

9. ડૂબતા બાળકોને __________ બચાવ્યા.
   (a) વિશાલ બેચરભાઈ (b) રીપા દાસ (c) ગુંજન શર્મા

10. રસોઈ બનાવનારને __________ કહેવાય છે.
    (a) રસોઈઓ (b) કંદોઈ (c) મહારાજ

11. નદીને __________ નું બિરૂદ આપવામાં આવ્યું છે.
    (a) બહેન (b) સખી (c) માતા

12. હિન્દુઓ દર્શન કરવા __________ જાય છે.
    (a) મંદિર (b) મસ્જીદ (c) ચર્ચ

13. ધનજી પોતાના દીકરાના __________ તોડાવી ભીખ દ્વારા પૈસાની કમાણી કરે છે.
    (a) હાથ (b) પગ (c) આંખ

14. માતા-પિતા __________ સમાસનું ઉદાહરણ છે.
    (a) દ્વન્દ્વ (b) તત્પુરૂષ (c) દ્વિગુ

15. રહેવા દે! રહેવા દે! આ __________ યુવાન.
    (a) પ્રહાર (b) સંહાર (c) યુદ્ધ

ભાગ - II

(18 Marks)

વિભાગ - 1

કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **4x2=8**

Answer **any four** of the following questions.

16. મધુવનમાં માધવને કોણ કોણ શોધે છે ?

17. કવિની છાતી શા માટે ગજ-ગજ ફૂલે છે ?

18. કવિ સ્નેહનું ઝરણું કોને કહે છે ?

19. કોન દર્શન કરવાથી ઈકોતેર પેઢીઓ તરી જાય ?

20. કવિ કેવી વાણી અને વિચારો રાખવાનું કહે છે ?

21. 'શિકારીને' કવિતાના કવિ કોણ છે ?

વિભાગ - 2

કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **5x2=10**

Answer **any five** of the following questions.

22. સમાનાર્થી શબ્દ :

(a) બાગ

(b) સૂરજ

23. તળપદા શબ્દ :

(a) દીઠુ

(b) પંડે

24. રૂઢી પ્રયોગો :

(a) ધ્રાસકો પડવો

(b) આંચ ન આવવી

25. અંગ્રેજીનો ગુજરાતી શબ્દ :

(a) ફેલો

(b) ડિગ્રી

26. લિંગ બદલો :

(a) સિંહણ

(b) શેઠ

27. વિરૂદ્ધાર્થી શબ્દ :

(a) મિત્ર

(b) પાપ

28. વચન બદલો :

(a) ખુર્શી

(b) થેલી

ભાગ - III

(18 Marks)

વિભાગ - 1

કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **2x3=6**

Answer **any two** of the following questions.

29. પાંડય રાજાઓનું રાજ્ય ચિહ્ન શું છે ? રાજ્ય સભામાં કોનું સન્માન કરવામાં આવ્યું ?

30. ભારતની એકતાનું પ્રતિક કોણ છે ? તેમને શું બિરૂબ આપવામાં આવ્યું છે ?

31. શ્રીનિવાસ રામાનુજનનો પ્રિય વિષય કયો હતો ? તેમની પત્નીનું નામ શું હતું ?

વિભાગ - 2

કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. સવાલ નં. **34 ફરજીયાત** છે. **2x3=6**

Answer **any two** of the following questions. Question No. **34** is **compulsory**.

32. મિનાક્ષી મંદિરમાં કેટલા સ્તંભો અને કેટલા ગોપુરમ છે ?

33. તમને આવડતું કોઈ એક તિરૂકુરલ લખો.

34. (a) આંબા પટેલની ઘોડીનું નામ શું હતું ? તેની ચાલ કેવી હતી ?

અથવા

(b) અખંડ ભારતનું નિર્માણ કેવી રીતે કરવાનું હતું ?

વિભાગ - 3

કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **2x3=6**

Answer **any two** of the following questions.

35. સંજ્ઞાની વ્યાખ્યા આપો.

36. નીચે આપેલ વાક્યોમાં ક્રિયા વિશેષણ નીચે રેખાં દોરો.

(a) ઘોડો ઝડપથી ભાગે છે.

(b) તે અવશ્ય આવશે.

(c) ચિરાગ મોઠો ઉઠ્યો.

37. સંધિ જોડો.

(a) શિવ + આલય

(b) વાત્ + આવરણ

(c) નર + ઈશ

ભાગ - IV

(25 Marks)

દરેક પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **5x5=25**

Answer the following questions.

38. (a) કાવેરી નદીને કૈલાસ પર્વત પરથી કોણ લાવ્યું ? શા માટે ?

અથવા

(b) 'માધવ ક્યાંય નથી મધુવનમાં' કવિ કોને, ક્યાં, શા માટે શોધે છે ?

39. (a) જન્મદિવસના અભિનંદન પાઠવતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

અથવા

(b) તબિયત ઠીક ન હોવાથી ત્રણ દિવસની રજા માંગતો પત્ર તમારા વર્ગશિક્ષિકા બહેનને લખો.

40. ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.

Books are our real friends we learn many things from them. They help us find answers to all our questions. There are many types of books such as story books, novels, magazines etc. A book reader never feels lonely in the company of books.

41. ખાલી જગ્યા પૂરો.

(a) મિનાક્ષી મંદિર __________ માં આવેલું છે.

(b) કાળુની પત્નીનું નામ __________ હતું.

(c) વૈષ્ણવ ક્યારેય __________ ન બોલે.

(d) તમિલ સાહિત્યમાં __________ મહાકાવ્યો છે.

(e) નરસિંહ મહેતાને તેમના __________ માટે યાદ કરીએ છીએ.

42. (a) જોડકાં જોડો.

(i)	કાળુ	-	ઘોડીની સ્વામી ભક્તિ
(ii)	ઢેલ	-	ભૂખથી ભૂંડી ભીખ
(iii)	ધ્યાની	-	શિકારીને
(iv)	કાનજી	-	બહેન સૌની લાડકી
(v)	પંખી	-	જન્મોત્સવ

અથવા

(b) બહેન સૌની લાડકીનો સાર લખો.

[Turn over

ભાગ – V

(24 Marks)

નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **3x8=24**

Answer the following questions.

43. (a) દીકરી કવિતા લખો.

અથવા

(b) વૈષ્ણવજન કવિતા લખો.

44. (a) નિબંધ લખો : 'મારો પ્રિય તહેવાર' **અથવા** 'દહેજ પ્રથા'

અથવા

(b) કવિ શિકારીને શી શિખામણ આપે છે.

45. (a) નીચે આપેલ ગદ્યાર્થનું સંક્ષિપ્તિકરણ કરો.

નમ્ર વ્યક્તિ પોતાના વાણી અને વર્તન દ્વારા બીજાના દિલને જીતી લે છે. વિનયી વ્યક્તિ માટે દરેકને આદર અને સન્માનની ભાવના ઉત્પન્ન થાય છે. વિદ્યાર્થીમાં નમ્રતા હોય તો શિક્ષકનો પ્રેમ મેળવી શકે છે. કર્મચારીમાં નમ્રતા હોય તો તેના ઉપરી નો પ્રેમ જીતી શકે છે. જે કાર્ય સત્તા અને બળથી નથી થતું તે કાર્ય નમ્રતા અને વિનય થી પાર પડે છે. ઘમંડી માણસમાં નમ્રતા અને વિનય હોતા નથી.

અથવા

(b) અર્થ વિસ્તાર કરો.

કટુ સત્ય જો બોલીએ, રાખો સહુનું ધ્યાન
કહો તમે એ રીતથી, દુઃખી કરે ન કોઈનું મન

- o O o -